

Ordgjenkjenning og leseforståelse hos elever på 4. og 5. trinn

Margunn Mossige & Kjersti Lundetræ

Førstelektor

Førsteamanuensis

08.12.17

lesesenteret.no

Ordkjedeprøven i PIRLS

- Tillegg til leseforståelsesprøven
- Et mål på automatisert ordgjenkjenning
- Leseflyt

- «å kunne tenke seg gjennom teksten uten å være hindret av skriftmediet»

Tønnessen og Upstad, 2014

Spørsmål

- Er det forskjeller i ordgjenkjenning på 4. og 5. trinn?
- Hvordan er sammenhengen mellom ordgjenkjenning og leseforståelse?
 - Forskjellige sammenhenger på 4. og 5. trinn?
 - Forskjeller i leseforståelse hos elever med ulik skåre på ordkjedeprøven?
 - Forskjeller i ordgjenkjenning mellom lesere på ulike mestringsnivå?
- I hvilken grad kan en ved hjelp av en ordkjedeprøve si noe om generell leseferdighet (leseforståelse)?

Ordkjedeprøve

erfemheisg^oå

illebakhestdet

pennvårsjø

aldrierjaring

hitordharlang

neialtrarklippe

eplesyngtre^oår

barnoglangta

erherbåtsa

Ordgjenkjenning

- Ordgjenkjenningen bedres med alder, spesielt rask endring opp til 10 år (Jacobson, 2013, Mather et al., 2014)
- PIRLS 2016:
 - 4. trinn løste gjennomsnittlig 24,2 ordkjeder
 - 5. trinn løste gjennomsnittlig 28,6 ordkjeder
- En forskjell på 4,4 ordkjeder (0,5 standardavvik)

Leseforståelse og ordgjenkjenning

- Kvalitativ endring i lesing rundt 10-års alder (Garcia & Cain, 2014)

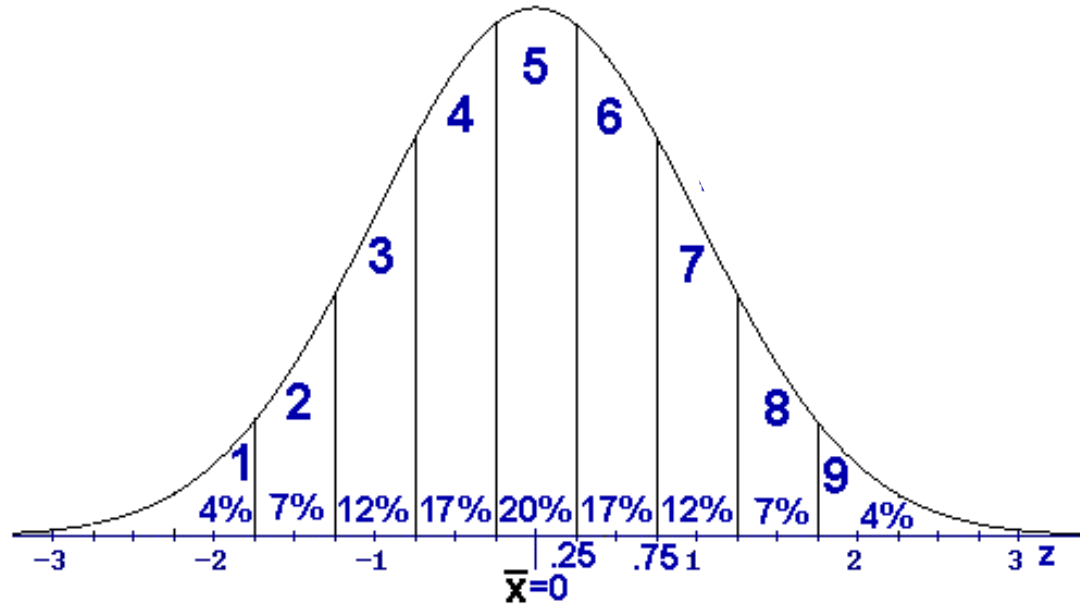
Korrelasjonen mellom leseforståelse og ordgjenkjenning i PIRLS 2016:

4. trinn $r = 0,49$

5. trinn $r = 0,44$

Ordgjenkjenning en viktig faktor for leseforståelse også på disse trinn

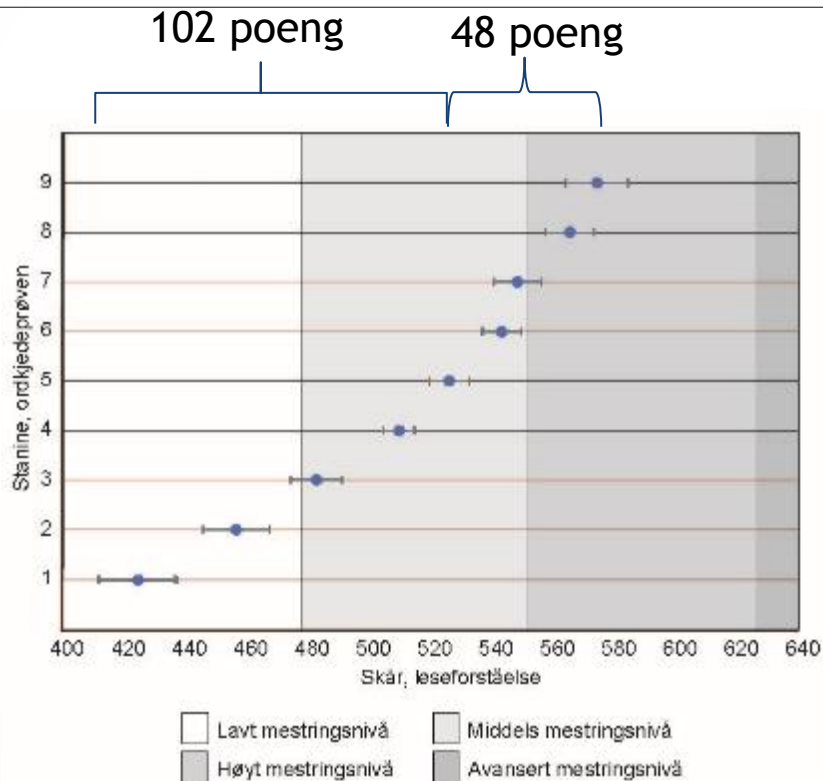
Staniner

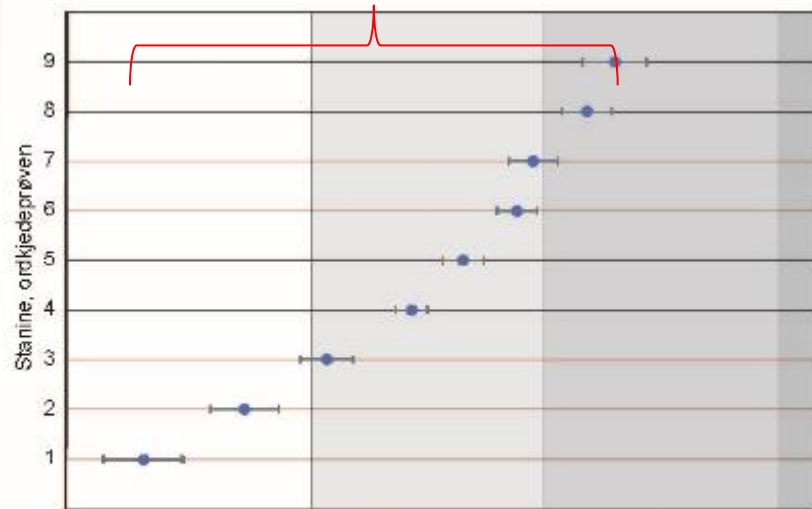

Skår ordkjedeprøve fordelt på staniner

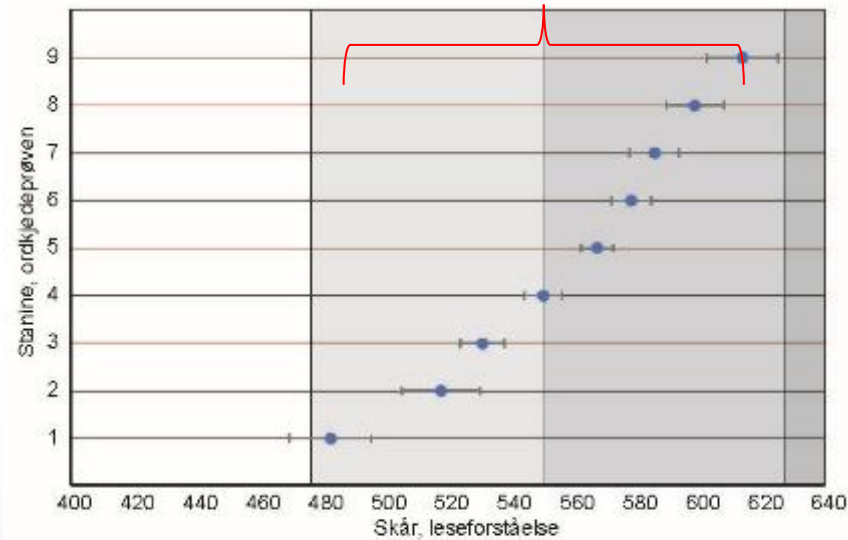
Stanine	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Prosentandel	4 %	7 %	12 %	17 %	20 %	17 %	12 %	7 %	4 %
4. trinn	0-11	12-14	15-18	19-22	23-26	27-30	31-34	35-40	41-72
5. trinn	0-14	15-18	19-22	23-26	27-30	31-34	35-40	41-46	47-73

Stanine ordkjede og leseforståelse, 4. trinn

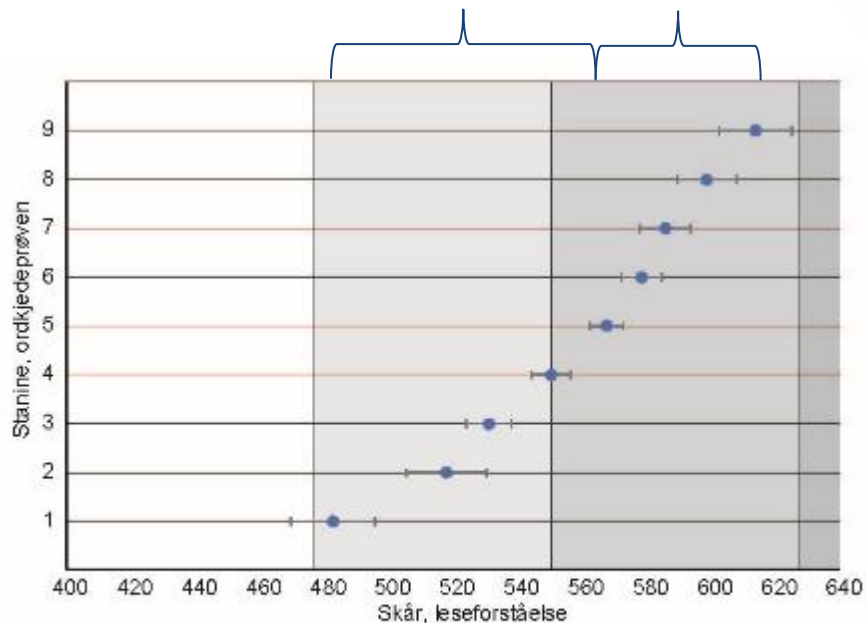
4. trinn
150 poeng

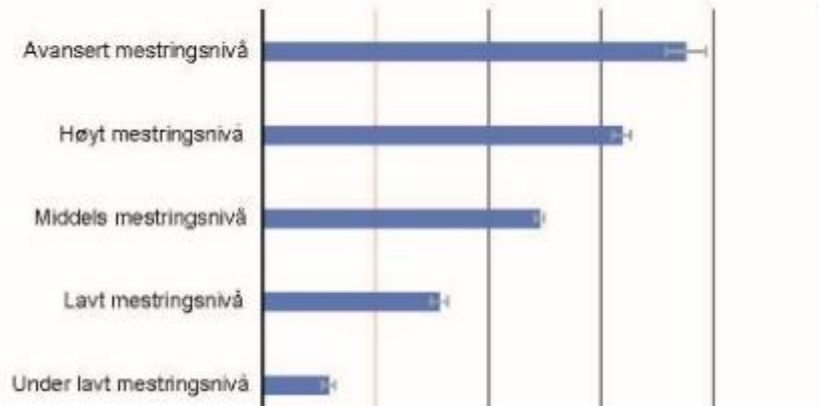
5. Trinn
131
poeng

Staniner ordkjeder og leseforståelse 5. trinn

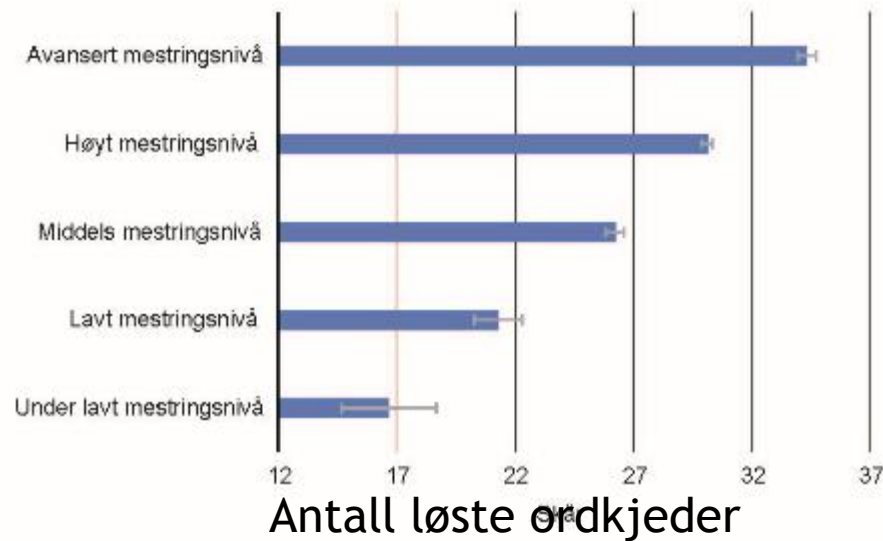
87 poeng 46 poeng

Mestringsnivå i leseforståelse og skår på ordkjede- prøven

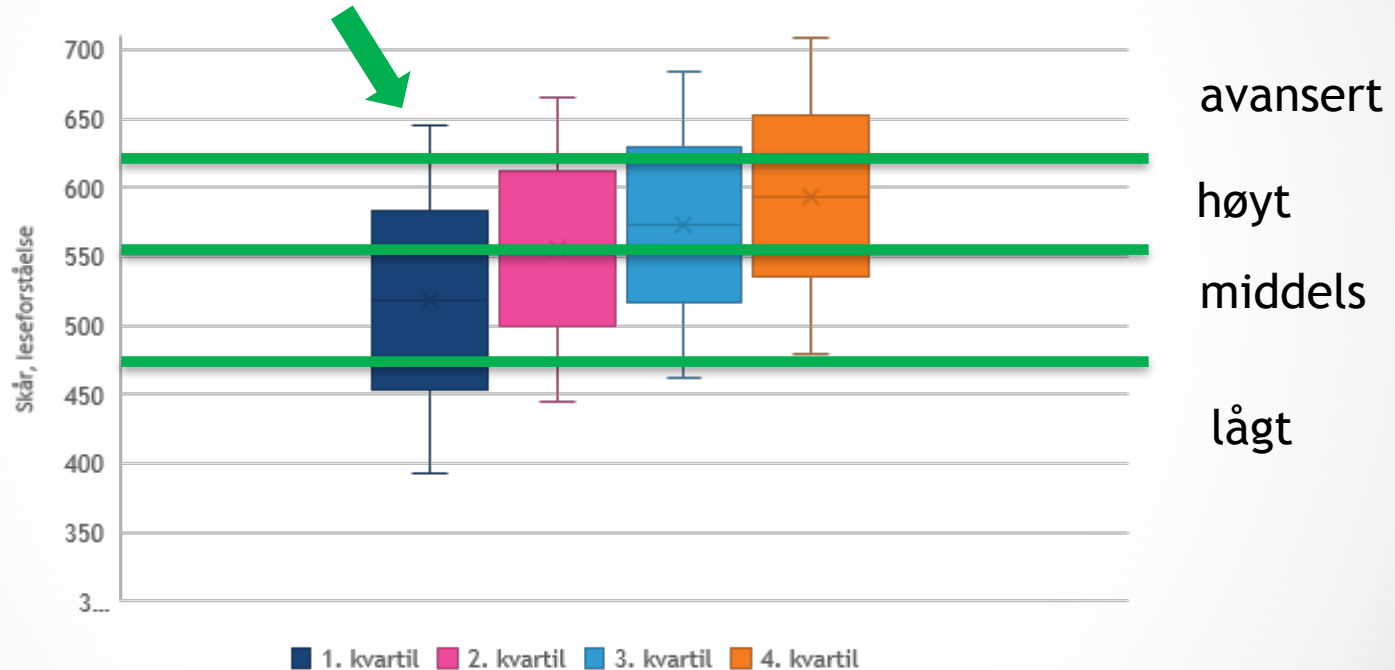

4. trinn

5. trinn

Leseforståelse på ulike kvartiler av ordgjenkjenning 5. trinn

Oppsummering

- Ordgjenkjenningsferdighet er bedre på 5. enn på 4. trinn
- Sammenhengen mellom ordgjenkjenning og leseforståelse er sterkere på 4. enn på 5. trinn
- Stor spredning i resultatene
 - Innenfor trinn
 - Minker fra 4. til 5. trinn
 - Individuelle forskjeller
- Ordgjenkjenningsferdigheter fortsatt en viktig faktor for leseforståelse på begge disse trinnene